	Secretary and the second of	TO SERVICE OF LAND OF LAND
Depart of the	cabulary Questions:	$(7 \times 1 = 7)$
1.	One who owns, enjoys and contr	
_		(C) Possessor (D) Politician
2.	"Discolor" literally means	
	(A) To give a wrong impression	
	(C) To mix may colors	(-)
3.	What is it to give a formal public	
	(A) To guzzle	
		(D) To mumble
4.	If something is not working norm	
	(A) Unfunctional	(B) Functional
		(D) Malfunctional
5.	"Darkness" does not go together	
	(A) Dimness	(B) brightness
	(C) drabness	(D) murkiness
C	Anadia Abilian Organiana	(01 - 0)
	tactic Ability Questions:	$(8 \times 1 = 8)$
		ne right word, phrase or clause) to
	plete the following conversation	· , · · · · · · · · · · · · · · · ·
0.	I have trouble	(D) to an ambouing my account
		(B) to remembering my password
7	(C) remembering my password	
7.	The board meeting was held	
	(A) at Tuesday	(B) on Tuesday
0	(C) from Tuesday	(D) in Tuesday
8.	They will lose their reputation	
	(A) if they do not replace the dar	
	(B) if they did not replace the da	
	(C) if they have replaced the dar	
	(D) if they are replacing the dam	
9.	Neither the manager nor the assis	
4	(A) knows how the office buildi	
	(B) know how the office building	
	(C) have known how the office l	
	(D) were knowing how the offic	e building caught fire.
10.		They are becoming weaker and weaker
	day by day.	Lightneid Light Albert
		(B) Stopped smoking
	(C) stopping to smoke	(D) to stop smoking

द्वितीय पत्र ः शासन प्रणाली

पाठयज्ञम

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक (न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि लिखित परीक्षा :- द्वितीय चरण (Second Phase)

द्वितीय पत्र:- शासन प्रणाली

Section (A) - 10 marks \times 3 Questions = 30 marks

१. राज्य र शासन

- १.१ शासनका आधारभूत पक्षहरु, अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषताहरु
- १.२ शासनको राजनैतिक तथा प्रशासनिक संरचना
- 9.३ सचनाको हक र पारदर्शिता
- १.४ राष्ट्र निर्माण र राज्य निर्माण
- १.५ नेपालको शासन प्रणाली
- १.६ राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापन : अवधारणा, क्षेत्र र नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधान
- १.७ वहुस्तरीय शासन र नेपाल : अनौपचारिक शासन, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारीतामूलक शासन, व्यवसायिक शासन र संयुक्त राष्ट्र संघ

Section (B) - 10 marks \times 2 Questions = 20 marks

२. संविधान र कानुन

- २.१ संविधानवाद्
- २.२ नेपालमा संवैधानिक विकास
- २.३ नेपालको वर्तमान संविधान
 - २.३.९ मूलभूत विशेषताहरु, कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका
 - -२.३.२ मौलिक हक, निर्देशक सिद्धान्त र राज्यका नीतिहरू
 - २.३.३ संवैधानिक तथा कानून निर्मित निकायहरुको कार्य एवं तिनको कार्य क्षेत्र
- २.४ मानव अधिकार
- २.५ नागरिक चेतना, जनताका कर्तव्य र जिम्मेवारीहरू
- २.६ कानूनका श्रोतहरु तथा नेपालमा कानून निर्माणको प्रक्रिया
- २.७ कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा सकारात्मक विभेद

Section (C) - 10 marks \times 3 Questions = 30 marks

सार्वजनिक सेवा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापन

- ३.९ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- ३.२ सार्वजनिक सेवा प्रवाह
- ३.३ राजनैतिक तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
- ३.४ सार्वजनिक कोषको सद्पयोग, सदाचार र नैतिकता
- ३.४ सार्वजनिक व्यवस्थापन, निजामित सेवा र कर्मचारीतन्त्र
- ३.६ सार्वजनिक नीति : निर्माण प्रक्रिया र विश्लेषण

- ३.७ सार्वजनिक सेवा बडापत्र कार्य के विकास कर किया है।
- ३.८ विद्यतीय शासन

Section (D) - 10 marks × 2 Questions = 20 marks

४. श्रोत व्यवस्थापन र योजना

- ४.९ मानव श्रोत व्यवस्थापन, प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- ४.२ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन : नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
- ४.३ नेपालमा सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण प्रणाली
- ४.४. वित्तीय व्यवस्थापन र सामाजिक उत्तरदायित्व
- ४.५ विकास योजना र चालू आवधिक योजना
- ४.६ सहभागितामुलक योजना र विकास

(In English)

Paper II:- Governance System

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

1. State and Governance

- 1.1 Fundamentals of governance : concept, context and characteristics
- 1.2 Political and administrative structures of governance
- 1.3 Right to information and transparency
- 1.4 Nation building and state building
- 1.5 Governance systems in Nepal
- 1.6 National security management : concept, scope and existing provisions of national security in Nepal
- 1.7 Multi-level governance and Nepal: informal governance, civil society governance, local governance, cooperative governance, corporate governance and United Nations Organization

Section (B) - 10 Marks \times 2 Questions = 20 Marks

2. Constitution and Law

- 2.1 Constitutionalism
- 2.2 Constitutional development in Nepal
- 2.3 Present constitution of Nepal
 - 2.3.1 Salient features, executive, legislative and judiciary
 - 2.3.2 Fundamental rights, directive principles and policies of the State
 - 2.3.3 Function and jurisdiction of constitutional and statutory bodies
- 2.4 Human rights
- 2.5 Civic sense, duties and responsibilities of people
- 2.6 Sources of law and law making process in Nepal
- 2.7 Rule of law, democratic values and norms, inclusion, proportional representation and affirmative action

Section (C) - 10 Marks \times 3 Questions = 30 Marks

3. Public Service and Public Management

- 3.1 Concept, functions, characteristics and role of public service
- 3.2 Public Service delivery
- 3.3 Political neutrality, commitment, transparency and accountability
- 3.4 Utilization of public funds, ethics and morality
- 3.5 Public management, civil service and bureaucracy
- 3.6 Public policy: formulation process and analysis
- 3.7 Public Service Charter
- 3.8 E-governance

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

4. Resource Management and Planning

- 4.1 Human Resource Management : procurement, development, utilization and maintenance
- 4.2 Public financial management : planning and budgeting system in Nepal
- 4.3 Government accounting and auditing system in Nepal
- 4.4 Financial management and social accountability
- 4.5 Development planning and current periodic plan
- 4.6 Participatory planning and development

--- The End---

नमूना प्रश्नहरू Sample Questions

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक (न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि

Section (A) - 10 Marks \times 3 Questions = 30 Marks

 शासनको अवधारणा स्पष्ट गर्दै यसका आधारभूत पक्ष तथा विशेषताहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।

Clarifying the concept of governance, mention its fundamental aspects as well as features.

 सूचनाका हकलाई सुदृढ पार्नमा पारदर्शिताले पुऱ्याएको योगदानको चर्चा गर्दै पारदर्शिताको सीमा उल्लेख गर्नुहोस् । Discuss the contribution of transparency in strengthening the Right to

Information and also mention the limitation of transparency.

 राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापनको क्षेत्र उल्लेख गर्नुहोस् । नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरुको संक्षिप्त समीक्षा गर्नुहोस् ।
 Mention the scope of National Security Management. Briefly comment on the prevailing provisions of the national security of Nepal.

Section (B) - $10 \text{ Marks} \times 2 \text{ Questions} = 20 \text{ Marks}$

4. कानूनका श्रोतहरु उल्लेख गर्दै नेपालमा कानून तिर्माणको प्रक्तिया प्रस्तुत गर्नुहोस्। Mentioning the sources of law, present the process of law formulation in Nepal.

 लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता भन्नाले के बुभ्गनुहुन्छ नेपालमा यी मूल्य र मान्यताहरुको प्रयोग कसरी भएको पाउन हुन्छ ? उल्लेख गर्नुहोस् । What do you understand by democratic value and norm? How are such values and norms practiced in Nepal? Mention.

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

- 6. सार्वजनिक सेवाको अवधारणा उल्लेख गर्नुहोस् । सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तुल्याउन राजनैतिक तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्वको ठूलो भूमिका हुन्छ भन्ने भनाइका सन्दर्भमा आफ्नो धारणा प्रष्ट पार्नुहोस् । Mention the concept of public service delivery. State your own view in the context of saying that there is the vital role of political neutrality, commitment, transparency and accountability to make public service delivery effective.
- सार्वजनिक व्यवस्थापनका प्रमुख कार्यहरु उल्लेख गर्नुहोस्।
 Mention the major functions of public management.

सार्वजनिक नीतिलाई परिभाषित गर्दै सार्वजनिक नीति निर्माण प्रक्रिया प्रस्तुत गर्नुहोस्।
 Defining public policy, present the process how public policy is formulated.

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

9. मानव श्रोत व्यवस्थापनका प्रमुख आयामहरुवारे संक्षिप्त चर्चा गर्नुहोस्। Briefly discuss the major dimensions of human resource management.

10. सहभागितामूलक योजनाका प्रमुख विशेषताहरू उल्लेख गर्दै नेपालको विकास प्रशासनमा सहभागितामूलक योजनाको अभ्यासको अवस्था दर्शाउनुहोस्।
Mentioning the major features of participatory planning, present the status of the practice of participatory planning in the development administration of Nepal.

तृतीय पत्रः- समसामियक विषय

पाठ्यक्रम

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक (न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि तृतीय पत्रः- समसामयिक विषय

Section (A) - 10 marks \times 3 Questions = 30 marks

सामाजिक मामिलाहरु

- १.१ सामाजिक विवाद तथा द्वन्द्व
- १.२ सामाजिक न्याय तथा समानता
- १.३ सामाजिक एवं सांस्कृतिक रुपान्तरण
- १.४ श्रोत/साधनहरुको वितरणमा न्याय : असमानता एवं सिमान्तीकरण (प्रादेशिक, जातजातिगत, लैङ्गिक, ग्रामीण तथा शहरी)
- १.५ सामाजिक संरक्षण/बचाउ, सामाजिक सुरक्षा तथा सामाजिक जिम्मेवारी
- १.६ सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन
- १.७ जनसंख्या (बसोबास, बसाइसराई, शहरीकरण, वयस्कता, शरणार्थी, विस्थापित जनसंख्या)
- १.८ संगठित अपराधः विद्युतीय अपराध, वेचिबखन, एकिधकार, आतंकवाद, भ्रष्टाचार र अवैध मुद्रा निर्मलीकरण
- १.९ खाद्य सम्प्रभ्ता र स्रक्षा

Section (B) - 10 marks \times 2 Questions = 20 marks

२. आर्थिक मामिलाहरु

- २.१ आर्थिक बद्धि तथा आर्थिक विकास
- २.२ आर्थिक विकासमा प्रमुख पक्षहरु, कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, वैदेशिक. रोजगार तथा मानव संशाधन
- २.३ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- २.४ वैदेशिक सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग
- २.५ वैदेशिक लगानी, पोर्टफोलियो र प्रत्यक्ष
- २.६ प्रविधि हस्तान्तरण (बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार समेत)
- २.७ व्यापार, बजार र श्रम उदारिकरण
- २.८ आर्थिक कुटनीति
- २.९ गरिबी र बेरोजगारी

Section (C) - $10 \text{ marks} \times 3 \text{ Questions} = 30 \text{ marks}$

विकाससँग सम्बद्ध मामिलाहरु

- ३.९ मानव विकास
- ३.२ पूर्वाधार विकास
- ३.३ दिगो विकास (भूमि, जल तथा प्राकृति श्रोतहरु : धान्न सक्ने क्षमता र विकास नीति)
- ३.४ विकास प्रक्रियामा राज्य र राज्य बाहेकका क्षेत्रहरूको भिमका
- ३.५ शान्ति र द्वन्द्व सम्वेदनशील विकास

- ३.६ विकेन्द्रीकरण तथा स्थानीय स्वायत्त शासन
- ३.७ विकासमा नागरिकको संलग्नता
- ३.८ साभोदारी विकास तथा समुदायमा आधारित विकास
- ३.९ विकासमा सूचना-सञ्चार प्रविधिको भूमिका
- ३.१० विश्वव्यापीकरण र विकास

Section (D) - 10 marks \times 2 Questions = 20 marks

४. वातावरणसँग सम्बद्ध मामिलाहरु

- ४.९ पारिस्थितिक प्रणाली
- ४.२ जैविक विविधता तथा संरक्षण '
- ४.३ जलवायु परिवर्तन र कार्बन व्यापार
- ४.४ वातावरणीय ह्रास
- ४.५ वन विनाश
- ४.६ संकट/विपद् व्यवस्थापन
- ४.७ वातावरण र विकास
- ४.८ उर्जा संकट तथा उर्जा संरक्षण
- ४.९ प्रदूषण तथा फोहर मैला व्यवस्थापन

(In English)

Paper III : Contemporary Issues

Section (A) - 10 marks \times 3 Questions = 30 marks

Social Issues

- 1.1 Social disputes and conflict
- 1.2 Social justice and equality
- 1.3 Social and cultural transformation
- 1.4 Distributive justice of resources: disparities and marginalization (regional, caste/ethnicity, gender, rural and urban)
- 1.5 Social protection, social security and social responsibility
- 1.6 Cultural diversity and social mobilization
- 1.7 Population (settlement, migration, urbanization, aging, refugee, displaced population)
- 1.8 Organized crime: cyber crime, trafficking, cartelling, terrorism, corruption and money laundering
- 1.9 Food sovereignty and security

Section (B) - 10 marks \times 2 Questions = 20 marks

2. Economic Issues

- 2.1 Economic growth and economic development
- 2.2 Major aspects of economic development : agriculture, industry, trade, tourism, foreign employment and human resource
- 2.3 Role of public sector, private sector and cooperative in economic development
- 2.4 Foreign assistance and international co-operation

- 2.5 Foreign Investment: portfolio and direct
- 2.6 Technology transfer including intellectual property right
- 2.7 Trade, market and labour liberalization
- 2.8 Economic diplomacy
- 2.9 Poverty and unemployment

Section (C) - 10 marks \times 3 Questions = 30 marks

3. Development Issues

- 3.1 Human development
- 3.2 Infrastructure development
- 3.3 Sustainable development (land, water and natural resources : carrying capacity and development policy)
- 3.4 Role of state and non-state actors in development process
- 3.5 Peace and conflict sensitive development
- 3.6 Decentralization and local self-governance
- 3.7 Citizen engagement in development
- 3.8 Partnership development and community based development
- 3.9 Role of Information and Communication Technology (ICT) in development
- 3.10 Globalization and development

Section (D) - 10 marks \times 2 Questions = 20 marks

4. Environmental Issues

- 4.1 Ecosystem
- 4.2 Bio-diversity and conservation
- 4.3 Climate change and carbon trade
- 4.4 Environment degradation
- 4.5 Deforestation
- 4.6 Crisis/Disaster management
- 4.7 Environment and development
- 4.8 Energy crisis and energy conservation
- 4.9 Pollution and waste management

--- The End ---

नमूना प्रश्नहरू Sample Questions

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक (न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

 द्वन्द्वले सामाजिक एवं सांस्कृतिक रुपान्तरणमा पार्ने सकारात्मक तथा नकारात्मक प्रभावहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
 Mention the positive and negative effects of conflict in social and

cultural trasformation?

 "भ्रष्टाचार सामाजिक न्याय तथा समानताको महान शत्रु हो ।" यस भनाईप्रतिको आफ्नो धारणा प्रष्ट पार्नुहोस् ।

"Corruption is the great enemy of social justice and equality." Clearly

present your view in this regard.

3. "खाद्य सम्प्रभुता" को अवधारणा स्पष्ट पार्दै विकासोन्मुख मुलुकमा खाद्य पदार्थको स्वस्थ र सहज आपूर्तिमा देखिएका प्रमुख व्यवधानहरु उल्लेख गर्नुहोस्। Clearly spell out the concept of "food sovereignty" and also mention the major hindrances of the healthy and convenient supply of food materials in developing countries.

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

4. विकासोन्मुख मुलुकहरुको आर्थिक विकासमा सहकारी क्षेत्रको भूमिका बारे विवेचना गर्नुहोस्।

Discuss the role of the co-operative sector in the economic development

of developing nations.

 गिरबी र बेरोजगारीबीचको अन्तरसम्बन्ध प्रस्ट्याउँदै यी दुवैको न्यूनीकरणका प्रभावकारी उपायहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।

Clearly present the interrelationship between poverty and unemployment and suggest the effective measures for minimizing both of them.

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

6. मानव विकासका सूचकाङ्गहरु उल्लेख गर्नुहोस् । साथै सामाजिक आर्थिक विकासको साधन र साध्य मानव नै हो भन्ने भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।
Write down the human development indicators and also justify that human is both the means and ends of the social-economic development.

numan is both the means and ends of the social-economic development. शान्ति र द्वन्द सम्वेदंनशील विकासका आधारभत तत्वहरुको संक्षिप्त विवेचना

. गर्नुहोस् ।

7.

Briefly discuss the fundamental elements of peace and conflict sensitive development.

8. समुदायमा आधारित विकासका प्रमुख विशेषताहरु औल्याउँदै ग्रामीण विकासमा यस प्रकारको विकासको औचित्य उल्लेख गर्नुहोस्।

Identifying the main characteristics of community based development, justify the rationale of such kind of development in rural development.

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

9. वातावरणीय हासका प्रमुख कारकहरू औँल्याउँदै तिनको नियन्त्रणका प्रभावकारी उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Identify the major factors responsible for environmental degradation and also mention the effective measures for their control.

10. विपद् व्यवस्थापनको अर्थ उल्लेख गर्नुहोस् । विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन कुनकुन पक्षहरुमा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने ठान्नुहुन्छ ? आफ्नो धारणा लेख्नुहोस् । Mention the meaning of disaster management. In your opinion, what factors should be taken in consideration to make disaster management effective?

(नेपाल न्याय सेवाको लागि मात्र थप पत्र)

पत्र / विषय	पूर्णाङ्ग	उत्तीर्णा ड ्ड '	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अंक	समय
न्याय थप पत्र : समसामयिक कानून तथा अभ्यास (Contemporary Law and Practices)	900	80	विषयगत (Subjective)	द्र प्रश्न × १० अंक ४ प्रश्न × ५ अंक	३ घण्टा

नेपाल न्याय सेवाको लागि माथि उल्लिखित अतिरिक्त पत्र/विषय उम्मेद्वारले फाराम भर्दा फाराममा निर्दिष्ट गरिएको ठाउँहरुमा अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

समसामयिक कानून तथा अभ्यास (Contemporary Law and Practices) खण्ड (A) - २५ अंक

- कानन तथा न्याय सम्बन्धी समसामियक विषय
 - १.१ संविधान र संविधानवाद
 - १.२ फौजदारी तथा देवानी संहिताको आधारभूत पक्षहरु
 - १.३ मानव अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा
 - १.४ भ्रष्टाचार, संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी
 - १.५ न्यायिक सिक्रयता र सार्वजनिक सरोकारको विषय
 - 9.६ विवाद समाधानका वैकल्पिक उपायहरु (मेलमिलाप सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था र प्रयोग समेत)
 - १ ७ वातावरणीय न्यायको अवधारणा
 - १.८ उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी
 - १.९ लैङ्गिक न्याय र घरेलु हिंसा
 - १.१० पीडित न्याय प्रणालीको अवधारणा र प्रयोग

खण्ड (B) - २५ अंक

- २. कानुन तर्जुमा तथा कानुनका विविध पक्षहरु
 - २.१ ऐन, नियम, गठन आदेश र अध्यादेश तर्जुमा एवं तर्जुमामा सैद्धान्तिक सहमितको अवधारणा
 - २.२ सन्धि सम्भौताको निर्माण
 - २.३ नेपालमा राजपत्रमा प्रकाशित हुने सूचना सम्पादन
 - २.४ व्यवस्थापन विधि
 - २५ प्रत्यायोजित व्यवस्थापन
 - २.६ बौद्धिक सम्पत्तिको अधिकार सम्बन्धी कानुनहरु
 - २.७ करार सम्बन्धी कानून
 - २.८ रिट निवेदन तथा लिखित जवाफ
 - २.९ प्रशासनिक निकायको न्यायिक अधिकार
 - २.१० निजामित सेवा ऐन तथा नियमावली

खण्ड (C) - २५ अंक

सरकारी विकल सम्बन्धी कानूनका सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक विषयं

- ३.९ महान्यायाधिवक्त सम्बन्धी संवैधानिक त्र्यवस्था
- २.२ सरकारवादी फौजदारी मुद्दाको अनुसन्धान र अभियोजन एवं विभिन्न प्रकारका मुचुल्काहरु
- ३.३ थुनछेक सम्बन्धी प्रिक्रया र साक्षी परीक्षण
- ३.४ कानूनी राय
- ३.४ सरकारी मुद्दाको पुनरावेदन तथा सरकारी मुद्दाको प्रतिरक्षा
- ३.६ वहसकला र वहस व्यवस्थापन
- ३.७ सरकारी विकलको व्यवसायिक आचरण
- ३.८ सरकारी विकलको भूमिका सम्बन्धी सार्क मुलुकसँगको तुलनात्मक अध्ययन
- ३.९ सरकारी मुद्दा सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली
- ३.१० सरकारी बिकल नियमावली

खण्ड (D) - २५ अंक

४. अदालतका काम, कारबाही सम्बन्धी विषय

- ४.९ हकदैया, हदम्याद, म्याद र तारेख
- ४.२ अदालतको अधिकार क्षेत्र
- ४.३ लिखतहरुको दर्ता र दरपिठ
- ४.४ कोर्ट फि, धरौटी र जमानी
- ४.५ वयान, बकपत्र, वारेसनामा र सकारनामा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- ४.६ अन्तर्कालीन आदेश तथा अन्तरिम आदेश
- ४.७ प्रमाण परीक्षण
- ४.८ फैसला सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान
- ४.९ पुनरावेदन तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- ४.१० त्याय प्रशासन ऐन तथा न्याय सेवा आयोग ऐन
- ४.११ सर्वोच्च अदालत ऐन तथा नियमावली एवं पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालत नियमावली
- ४.१२ नेपाल न्याय सेवा (गठन, समूह, श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू

यस पत्रका पाठ्यक्रममा खण्ड/एकाईहरुबाट सोधिन प्रश्नहरुको संख्या यथासम्भव निम्नानुसार हुनेछ ।

खण्ड/अंकभार	A- २४ अंक	B- २५ अंक	C- २५ अंक	D- २५ अंक	जम्मा प्रश्न संख्या
छोटो उत्तर प्रश्न (४ अंक)	٩	٩	٩	9	¥
लामो उत्तर प्रश्न (१० अंक)	2	9	R	9	national P
जम्मा प्रश्न संख्याः	3	₹	à	3	92

(नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि मात्र थप)

ЧЯ	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अंक	समय
Extra paper I: अंग्रेजी भाषा (English Language)	900	80	विषयगत (Subjective)	सम्बन्धित पाठ्यवस्तुमा दिइएअनुसार	३ घण्टा
Extra Paper II: परराष्ट्र नीति तथा	900	80	विषयगत (Subjective)	90 प्रश्न × 90 अंक	३ घण्टा
अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध (Foreign Policy and				Very Control	
International Relation)			A THE I		

नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि माथि उल्लिखित अतिरिक्त पत्र/विषयहरू उम्मेदवारले फाराम भर्दा फाराममा निर्दिष्ट गरिएको ठाउँहरुमा अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

Paper I : English Language

Section (A): 20 Marks

1. Composition

 $20 \times 1 = 20$

Essay Writing (The essay must be in about 800 to 1000 words in length)

Section (B): 30 Marks

2. Translate from English to Nepali

 $15\times1=15$

A passage of about 200-250 words written in English on a general topic.

The question should include instruction to translate the text literally without losing the sense and spirit of the original.

3. Translation from Nepali to English

 $15 \times 1 = 15$

A passage of about 200-250 words written in Nepali on a general topic. The question should include instruction to translate the text literally without losing the sense and spirit of the original.

Section (C): 30 Marks

4. Comprehension

 $5 \times 3 = 15$

A passage of about 500 words written in English will be given with 5 questions, each carrying 3 marks

5. Precise Writing

 $15 \times 1 = 15$

A passage of about 450-500 words written in English will be given and the examinees will be asked to summarize it in 33 percent (one third) of the total length of the passage.

Section (D): 20 Marks

6. Diplomatic Correspondence /Writing

 $10 \times 2 = 20$

(Two questions from the following each consisting 10 marks)

- a. Drafting of first person note
- b. Drafting of third person note
- Drafting of joint communiqué
- d. Drafting of press statement

Extra paper II:- Foreign Policy and International Relations

Section (A) - 20 Marks (10×2 = 20)

1. Nepal's Foreign Policy

- 1.1 Evolution of Nepal's foreign policy
- 1.2 Definition and determinants of Nepal's foreign policy
- 1.3 Guiding principles and Nepal's foreign policy
- 1.4 Democratization of foreign policy
- 1.5 Human rights: Nepal's obligations
- 1.6 Environment: Challenges of climate change and global warming
- 1.7 Terrorism: global and regional instruments to combat it
- 1.8 Globalization and its impact on Nepal's foreign policy
- 1.9 Refugee issues

2. Strategic and Political Relations between Nations

- 2.1 Nepal's relations with SAARC countries
- 2.2 Nepal's relations with major powers (China, USA, UK, France, Russia, Japan, Germany)
- 2.3 Nepal's relations with EU and other major development partners

Section (B) - 30 Marks $(10 \times 3 = 30)$

3. Nepal and International Organizations/Institutions

- 3.1 United Nations: structure, functions and reform issues
- 3.2 Nepal's membership in the United Nations
- 3.3 Role of Nepal in disarmament and international peace
- 3.4 Nepal's participations in UN Peacekeeping Operations
- 3.5 World Bank Group
- 3.6 International Monetary Fund
- 3.7 World Trade Organization
- 3.8 Asian Development Bank

4. Nepal, Non-Aligned Movement (NAM) and Least Development Countries

- 4.1 Origin, purposes, principles and relevance of NAM
- 4.2 Nepal's role in NAM
- 4.3 Nepal's role in Least Development Countries (LDC), Land-Locked Developing Countries (LLDC) and in the Group of 77 and China (Developing Countries)
- 4.4 South-South Cooperation
- 4.5 Rights of Land-Locked

5. Regional Organization and Nepal

- 5.1 Concept, growth and importance of regionalism
- 5.2 EU, ASEAN, SAARC, BIMESTEC, Shanghai Cooperation Organization (SCO)
- 5.3 Nepal in SAARC
- 5.4 Nepal in BIMSTEC

Section (C) - 20 Marks $(10 \times 2 = 20)$

6. Economics Diplomacy : In Case of Nepal

- 6.1 Foreign aid: role of foreign aid in Nepal's development
- 6.2 Foreign trade : challenge of increasing trade deficit
- 6.3 Foreign employment and role of remittance in national economy
- 6.4 Tourism promotion
- 6.5 Hydropower development
- 6.6 Foreign Direct Investment (FDI)
- 6.7 Non Resident Nepalese (NRNs)

7. Ministry of Foreign Affairs and Nepal's Diplomatic and Consular Missions

- 7.1 Role and functions of the Ministry of Foreign Affairs
- 7.2 Nepal Foreign Service, diplomacy and national interest
- 7.3 Functions of Nepalese diplomatic and consular missions
- 7.4 Challenge of Nepalese diplomatic and consular Missions
- 7.5 Vienna Convention on consular relation, 1961
- 7.6 Vienna Convention on consular relations, 1963

Section (D) - 30 Marks $(10 \times 3 = 30)$

8. Nepal's Bilateral Treaties

- 8.1 Nepal-India Treaty of Peace and Friendship, 1950
- 8.2 Nepal India Extradition Treaty, 1953
- 8.3 Nepal India Trade and Transit Treaty (1960) with periodic revisions
- 8.4 Nepal's Treaty of Peace and Friendship with China, 1960

9. Diplomacy: Definition and Changing Role

- 9.1 Definition and evolution
- 9.2 Changing nature
- 9.3 Types (Type I and Type II diplomacy, public diplomacy, citizen diplomacy, cultural diplomacy, virtual diplomacy, conference diplomacy, preventive diplomacy)
- 9.4 Diplomatic terminologies (Agreement, Aid Memoire, Ambassador-designate, Ambassador-at-large, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Asylum, Attaché, Chancery, Charged Affaires, Consul, Affaires, Consul, Consulate General, Credentials, Demarche, Diplomatic Bag, Diplomatic Illness, Dual Accreditation, Exchange of letters, Excellency, Exequatur, Full Power, Good Offices, Laissez Passé, Persona Non Grata, Precedence)
- 9.5 Negotiations skills

10. Theories of International Relations, International Law and Practices

- 10.1 Theories of international relations (Realism, Liberalism, Democratic Peace Theory, Institutionalism, Marxist Theory, Constructivism, Functionalism)
- 10.2 International Law:
 - 10.2.1 Definition and general principles of international law
 - 10.2.2 Recognition of state and governments
 - 10.2.3 Treaty making (definition of treaties, full power, conclusion of treaties, validity of treaties)

--- The End ---

अन्तिम परीक्षाः - सीप परीक्षण, सामृहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता

(Skill Test, Group Test & Interview)

विषय:- सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्ग	विषयवस्तु शीर्षक	अंक	समय
सूचना प्रविधि	90	Devanagari Typing	२.५ अंक	५ मिनेट
सीप परीक्षण	, " - L	English Typing	٦.٤	५ मिनेट
(IT Skill		Word Processing	२ अंक	
Test)		Presentation System	१ अंक	
		Electronic Spreadsheet	१ अंक	१० मिनेट
sin Si	e i i e	Windows basic, Email and Internet	१ अंक	n spil .i
	3	जम्मा	१० अंक	.२० मिनेट

ब्रष्टव्य : आ.व.२०७१/७२ देखिको विज्ञापनबाट लागु हुने गरी आयोगको मिति २०७१/०८/२२ को निर्णय अनुसार सूचना प्रविधि सीप परीक्षणको पूर्णाङ्ग १० कायम गरिएको छ ।

Contents

1. Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Use & Update of Antivirus
- Concept of virus, worm, spam etc.
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of file, folder, menu, toolbar
- · Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools

 Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- · Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents
- Mail merge

3. Presentation System

- Introduction to presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
- Slide Show
- Animation
- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

4. Electronics Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number, Protection, Margins and text wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

प्रयोगात्मक सूचना प्रविधि सीप परीक्षणका नमुना प्रश्नहरु (Sample questions of Information Technology Skill Test)

- तल दिइएको देवनागरी Text लाई आधार मानी टाइप गर्नुहोस् । [2.5 अङ] 5
 मिनेट)
 (कम्तीमा 150 शब्दहरु भएको देवनागरी Text दिइनेछ ।)
- तल दिइएको अंग्रेजी Text लाई आधार मानी टाइप गर्नुहोस् । [2.5 अङ] (5 मिनेट) (कम्तीमा 200 शब्दहरु भएको अंग्रेजी Text दिइनेछ ।) (प्रश्न नं. ३, ४, ५ र ६ का लागि जम्मा 10 मिनेट)
- 3. Perform the following in Word Processing: $[0.5 \times 4 = 2 \text{ as }]$
 - a. Copy and paste the English text typed in question no. 2 in a new document.
 - b. Insert a table with 3 columns and 5 rows below the text.
 - c. Insert a picture.
 - d. Apply Page Border and save it.
- 4. Prepare a presentation for the following information. [0.5× 2 = 1 অছ]
 (PSC: Independent Constitutional Body, Established: 15 June 1951, Functions: selecting meritorious candidates for civil service)

5. Prepare the worksheet as below and insert suitable formula to calculate average salary. [0.5×2 = 1 খছ]

S. No.	Name	Post	Salary
1	X	JS	32,000.00
2.	Y	US	27,500.00
3	Z	SO	24,500.00

6. Perform the following:

[1 अङ]

Set www.psc.gov.np as home page in your internet browser.

द्रष्टव्य :

Word Processing, Presentation system, Electronic Spreadsheet र Windows basic, Email and Internet अन्तर्गतका feature हरु समावेश भएका १० मिनेटमा सिकने प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

 देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरुको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	0.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२४ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक

१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२ं.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

 English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरुको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शृद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा वढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक ,
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	. २.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरुले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग u/L शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) = Total words typed - Wrong words

आयोगको निर्णय : - मिति २०७९/०६/०२ गते सामहिक परीक्षण (Group Test)

सामुहिक परीक्षण व्यक्तित्व परीक्षण (Personality Test) को एक अंश हो । निजामती सेवाको क्षेत्र विस्तार तथा कार्य पद्धित परिवर्तन समेत भैरहेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारका नीति, योजना, कार्यक्रम आदि माथि विचार-विमर्श, छलफल गरी तिनको अभै बढी प्रभावकारी तथा कार्यान्वयन योग्य समाधान पहिल्याउने सम्बन्धमा उम्मेदवारहरुको क्षमता पहिचान गर्नु यस परीक्षणको मूल मर्म हो ।। यसको लागि छलफल, विचार-विमर्श गरी परिस्थित बुभन सक्ने, निर्णय दिने, जनतालाई कियाशील बनाउने, चित्त बुभ्नाउने, निर्धारित लक्ष्य अनुसार काम गर्ने /गराउने, जस्ता कामका लागि लेखन क्षमताका साथसाथै समस्यालाई यथार्थपरक ढंगले पहिचान गर्न सक्ने, वाकपटुता, शिष्टता, तर्कशक्तिको पनि आवश्यकता पर्दछ।

त्यसैले यस परीक्षणमा उम्मेदवारहरुको वौद्धिक क्षमता, संचार सीप, समूह गतिशिलता, व्यवहार, व्यक्तित्व, मनोवृति, क्रियाशीलता, निर्णयशक्ति, समस्या समाधान क्षमता, नेतृत्व क्षमता, समय व्यवस्थापन तथा व्यक्तित्वमा भएका अन्य गुणहरुको

आंकलन अर्थात परीक्षण र मूल्याङ्गन गर्नको लागि उम्मेदवारहरुलाई कुनै समसामयिक विषय/सवाल/समस्यामा साम्हिक छलफल गरी प्रभावकारी र कार्यान्वयन योग्य समाधान निकाल्न दिइन्छ ।

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्ग र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ जुन नेताविहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) sf रुपमा अवलम्बन गरिने छ । यस परीक्षणमा समूहका प्रत्येक उम्मेदवारले पालैपालोसँग तोकिएको समयभित्र निर्दिष्ट विषय/सवाल/समस्याका सम्बन्धमा आफ्नो तर्कपूर्ण व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ । यस परीक्षणमा मूल्याङ्गनको लागि देहाय अनुसारको ३ जनाको समिति रहनेछ ।

आयोगका सदस्य - अध्यक्ष मनोविज्ञानबेता - सदस्य दक्ष विज्ञ (१ जना) - सदस्य सामहिक परीक्षणको नमना प्रश्न

चुरे पर्वत शृंखला सर्वसाधारणको रोदनको विषय नभई हाँसोको विषय बन्नु पर्ने हो । त्यों अभिशापको श्रोत नभई वरदानको श्रोत हुनुपर्ने हो । यसलाई मास्दै जाने कियाकलाप तत्काले रोकी प्रकृतिको महत्वपूर्ण आभूषणको रुपमा संरक्षण गर्नुपर्ने हो । अवौं, खर्वोंको संभावना बोकेर उभिएको प्रकृतिको उपहारलाई हामीले सदुपयोग गर्न सकेनों र पो हामीले विपद् पछि विपद् सहन् परेको छ।

विपद्कों श्रोत वनेको चुरे पर्वत श्रृंखलालाई समस्यामुक्त वनाउन के-कस्ता उपायहरू आवश्यक देख्नुहुंन्छ ? निर्दिष्ट समयभित्र समूहवीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले

व्यक्तिगत प्रस्त्ति गर्नुपर्नेछ ।

जलविद्युत, कृषि, उद्योग, पर्यटन र जडीवुटी जस्ता आकर्षक लगानीका क्षेत्र नेपालसँग रहेर पनि संभावित वैदेशिक लगानीलाई आकर्षित गर्न हामी अपेक्षित रुपमा सफल हन सिकरहेका छैनौ।

यस्तो अवस्था रहनुको पछाडि कुन-कुन कारक तत्व जिम्मेवार छन् ? तिनको प्रभावकारी रुपमा निवारण गर्दै समस्याको समाधान गर्ने प्रयोजनका लागि निर्धारित समयभित्र समूहवीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति गर्नुपर्नेछ ।

३. वैदेशिक सहायता उपलब्ध गराउने मुलुकहरुका सदीच्छा नेपालको विकास र उन्नतिका लागि योगदान गर्नु नै हुने भएता पनि नेपाली अर्थतन्त्रमा वैदेशिक सहायताको प्रवाहको अवस्था विश्लेषण गर्दा यस्तो सहायताले लक्षित उद्देश्य प्राप्ति गर्न नसकेको विद्यमान सन्दर्भमा समस्याको पहिचान गर्दे समाधानका प्रभावकारी उपायहरुका सम्बन्धमा निर्धारित समयभित्र समूहवीच छलफल गर्दे प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तृति गर्न पर्नेछ ।

पूराना प्रश्नपत्रहरू (Old Questions)

प्रथम पत्रः- प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण **Administrative Aptitude Test**

मिति : १०७०/१०/१५ मा सोधिएका प्रश्नहरू

समय : १ घण्टा ३० मिनेट

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

वस्तुगत बहुउत्तर (१०० 🗙 २ , २०० अंक)

Part (A) - General Awareness -

पर्णाङ्क : २००

 $-(60 \times 2 = 120 \text{ Marks})$

	सबैभन्दा गहिरा महासागर कुन हा !	The state of the s
	(A) आर्कटिक महासागर	B) प्रशान्त महासागर
	(C) हिन्द महासागर (D) आन्ध महासागर
	. मरुभूमिमा किन वर्षा हुँदैन ?	ong kojuši kak pri vi isti go
	(A) वायचाप कम भएर (B) आद्रता कम भएर
	(C) तीव वायवेग भएर (D) उच्च तापक्रम भएर
		चिनिन्थ्यो ?
	(A) काठमाडौं (B) ल्हासा
	(C) बेइजिङ्ग (D) उलान बाटोर
١.	नेपालको सबैभन्दा ठलो हिमनदी क्न हो ?	
	(A) 707.113 (D) 11.45164 (A)	(D) खम्ब
5.	सर्खेत जाजरकोट, सिन्धली र मोर	जिल्लाहरुमध्य नेपालका सबभन्दा बढ
	जिल्लाहरुसित सीमाना गाँसिएको जिल्ला 🕟	जल्लाहरू क्न हा !
	(४) मार्वेन गान	(B) सिन्धली मात्र
	(C) सुर्खेत र जाजरकोट प्रत्येकले	(D) सिन्धुली र मोरङ्ग प्रत्यकल
6.	: चोहोत्र शाहित प्रस्कार पाप्त गर्ने प्रथम अ	श्वेत व्यक्ति की थिए !
	(A) विसप देशमण्ड टुटु (C) मार्टिन लुथर किङ	(B) अल्बर्ट जोन लुधिली
	(C) मार्टिन लुथर किङ	(D) राल्फ बन्च
7.	गेन्स्यमी २०१४ को हिन्दे ओलिम्पिक खेल	किन सहरमा ह्दछ 🔧
	(A) सल्टलेक सिटी (संयुक्त राज्य अमेरिक	हा) (B) साप्पारा (जापान)
	(८) भूमायसभार (स्मानरा)	(D) सोची (रुस)
8.	8. नेपाल सरकारले घोषणा गरेको मितिको	आधारमा निम्नमध्ये सबैभन्दा पछिल्लो राष्ट्रि
	निकुञ्ज कुन हो ?	
	(A) मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज (C) खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	(B) शेफोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज
	(C) खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	(D) बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज
9.	 तल दिइएका कथनका सम्बन्धमा कुन ठी 	क हा कुन बठाक हा, छुद्याउनुहास् ।
	(a) नेपालको हावापानी ठण्डा शीतोष्ण छ	र्वे I
	(b) नेपालको पर्यावरणीय विविधता अनोट	तं छ ।
	(c) नेपालमा एउटा Tectonic fault z	one रहका छ ।
	(A) a) बेठीक, b) ठीक, c) बेठीक	(B) a). ठिक, b) बठीक, c) ठिक
	(C) a) ठीक, b) ठीक, c) वेठीक	(D) सब ठीक हुन्
		₹ ⊑
	7 9 1 8	o ~

 तलका समृह I र समृह II बीच उपयुक्त जोड मिलाउनका लागि कोडबाट सही उत्तर छान्नहोस । समूह I (Group I) समूह II (Group II) a. गोवी मरुभूमि (The govi desert) 1. अमेरिका (America) b. मोजामी मरुभूमि (The Mozami desert) 2. भारत र पाकिस्तान (India &Pakistan) c. थार मरुभमि (The Thar desert) 3. तुर्कमिनिस्तान (Turkministan) d. काराकम (Karakum) 4. एसिया (Asia) (A) a-4, b-1, c-2, d-3 (B) a-1, b-2, c-3, d-4 (C) a-2, b-3, c-4, d-1 (D) a-4, b-1, c-3, d-2 11. पुनर्देखि पश्चिम देशान्तरको आधारमा क्षेत्रीय सहयोग संगठनहरूको अवस्थितिको कुन कम ठीक हो ? (A) यूरोपियन युनियन, आशियान, सार्क, ओपेक (B) आशियान, सार्क, ओपेक, यूरोपियन युनियन (C) सार्क, आशियान, यूरोपियन युनियन, ओपेक (D) आसियान, ओपक, सार्क, यूरोपियन युनियन 12. नेपालका प्रधानमन्त्रीहरूको कार्यकालको आधारमा (पहिलोबाट पछिको क्रममा) देहायमध्ये कन कम सही छ ? (A) भीमसेन थापा, माथवर सिंह थापा, फत्तेजंग शाह, जंगवहादुर राणा (B) भीमसेन थापा, फत्तेजंग शाह, माथवरसिंह थापा, जंगबहादर राणा (C) माथवरसिंह थापा, भीमसेन थापा, फत्तेजंग शाह, जंगबहादुर राणा (D) फत्तेजंग शाह, भीमसेन थापा, माथवरसिंह थापा, जंगबहादुर राणा तलका भनाइ ठीक वा बेठीक के हुन् शब्द्याउनुहोस्। नेपालमा बनेको पहिलो बन्दकलाई 'वीर गन' भनिन्छ । 2. वीर गन वीर शमशेरले बनाएका थिए (A) 1 र 2 द्वै·ठीक (B) 1 ठीक तर 2 बेठीक (C) 1 र 2 दवै बेठीक (D) 1 बेठीक तर 2 ठीक 14. विश्व इतिहासमा मानव अधिकारको सम्बन्धमा पहिलो लिखित दस्तावेज केलाई मानिन्छ ? (A) अमेरिकाको संविधान (B) म्याग्नाकार्टा (C) फ्रान्सको संविधान (D) मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र नेपालको निजामती सेवामा छुट्याइएको आरक्षणको प्रतिशतको जोडा मिलाउनहोस । समृह I समूह II महिला (women) 22 मधेशी (madhesi) 2. 3. 5 दलित (dalit) अपांग (disabled) 33 (A) a-4, b-1, c-2, d-3 (B) a-3, b-4, c-1, d-2 (C) a-2, b-3, c-4, d-1 (D) a-4, b-2, c-1, d-3 16. उधौली र उभौली कुन जातिको महत्वपूर्ण सांस्कृतिक पर्व हो ? (A) थारु जाति (B) राजवंशी जाति (C) किराँन जाति (D) माभी जाति

	17.	दोश्रो विश्वयुद्धको अन्तसँगै विभाजन भएको कुन मुलुक शीत युद्धको अन्तसँगै पुनः एकीकरण भयो ?
		(A) फ्रान्स (B) इटाली (C) बेल्जियम (D) जर्मनी
	1 2	द्वितीय विश्वयुद्धको समाप्तीको समयमा संयुक्त राज्य अमेरिकाका राष्ट्रपति को थिए ?
	10.	(A) थियोडोर रुजवेल्ट (B) ह्यारी दुम्यान
	12.7	(C) फ्रैंकलिन रुजवेल्ट (D) विड्री विल्सन
	10	संवैधानिक परिषदमा तलको को सदस्य हुँदैन ?
	1).	(A) प्रधान न्यायाधीश (B) व्यवस्थापिका संसदको सभामुख
		(C) गृह मन्त्री (D) प्रमख विपक्षी दलको नेता
	20	नेपालको निर्वाचन आयोग कुन प्रकारको निकाय हो ?
	20.	(A) सवैधानिक निकाय (B) सदैव कार्यकारिणीमा निर्भर निकाय
		(C) राजनैतिक निकाय (D) संसदमा निर्भर निकाय
	21	समूह A र समूह B मा जोडा मिलाउनुहोस् र सही उत्तर छान्नुहोस्।
	21.	समूह A समूह B
		a. ९ देखि १७ इलाका 1. सन् १९४८ डिसेम्बर १०
		b. मानवको जन्मसिद्ध नैसर्गिक अधिकार 2. वि.सं. २००९
		c. मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणा 3. जिल्ला विकास समिति
		d. बच समिति 4. मानव अधिकार
		(A) a-3, b-4, c-1, d-2 (B) a-4, b-3, c-1, d-2
		(C) a-2, b-4, c-1, d-3 (D) a-1, b-4, c-3, d-2
	22	जोडा मिलाउनुहोस् र सही उत्तर छान्नुहोस् ।
		समह A समूह B
		व व्यवस्थापिका संसद 1. नेपालको संविधान, २०१९
		h महिन्य पञ्चायत 2 नेपालको अन्तरिम सर्विधान, २०६३
		c. राष्ट्रिय सभा 3. नेपाले अधिराज्यको संविधान, २०१४
		d. महासभा 4. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७
	÷	(A) a-2, b-1, c-4, d-3 (B) a-4, b-1, c-2, d-3
		(C) a-2 b-1 c-3 d-4 (D) a-3, b-1, c-4, d-2
	23.	जलविद्युत उत्पादन क्षमताको दृष्टिकोणले सबैभन्दा बढीबाट घटीको क्रममा देहायका
		जलविद्यत योजनाहरुको सही क्रम छनोट गन्होस् ।
		(A) कालीगण्डकी, मर्स्यांड्दी, खिम्ती, कुलेखानी, भोटेकोशी
-		(B) कालीगण्डकी, कुलेखानी, मर्स्यांड्दी, खिम्ती, भोटेकोशी
		(C) कलेखानी, कालीगण्डकी, खिम्ती, मस्योङ्दी, भोटेकोशी
		(D) मर्स्साइटी कलेखानी कालीगण्डकी भोटेकोशी, खिम्ती
	24	. निजी क्षेत्रको लगानीमा सम्पन्न भएको नेपालको पहिलो जलविद्युत योजना कुन हो ?
		(A) अपने (D) प्रध्य प्रशास्त्री (C) फोपंड (D) खिम्ता
	25	. नेपाल सरकारले खाडी मुलुकमा रोजगारीका लागि जाने महिलाको हदबन्दी कात वर्ष
		निर्धारण गरेको छ ?
		(A) 22 years (B) 25 years (C) 28 years (D) 30 years

26	. जनगणना २०११ को तथ्यांक बमोजिम नेपालको कुल घरपरिवारको कित प्रतिशतले विद्युत जडान गरी बत्ती बालेका छन् ?
	(A) 53.3% (B) 61.2% (C) 67.3% (D) 70.2%
27.	. नेपालमा भएको २०६२/६३ को प्रसिद्ध जनआन्दोलन मुलुकको राजनीतिक प्रणाली तथा
	शासन व्यवस्था देहायका सन्दर्भमा महत्वपूर्ण मानिन्छ :
	(a) शान्ति निर्माण
	(b) राज्य पुन: संरचना
71	(c) अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सम्बन्ध
	(d) द्वन्द्व रुपान्तरण
	माथिको सम्बन्धमा ठीक उत्तर छान्नुहोस् ।
	(A) a) गलत छ र अन्य सही छन् (B) b) गलत छ र अन्य सही छन् (C) c) गलत छ र अन्य सही छन् (D) d) गलत छ र अन्य सही छन्
	(C) c) गलत छ र अन्य सही छन् (D) d) गलत छ र अन्य सही छन्
28.	राणाकालीन प्रशासनमा मुन्सी खानाले के काम गर्दथ्यो ?
	(A) राजस्व उठाउने (B) परराष्ट्र मामिला
	(C) निजामती कर्मचारीको अभिलेख राख्ने (D) लेखापरीक्षण
29.	महिला सशक्तिकरणले देहायको क्न क्रालाई जोड दिन्छ ?
	(A) लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण (B) लैङ्गिक समता
	(A) लैङ्कि मूलप्रवाहीकरण (B) लैङ्कि समता (C) लैङ्कि समानता (D) माथिका सबै
30.	तल दिइएको प्रश्नमा दुईवटा स्टेटमेण्ट उल्लेख गरिएको छ । पहिलो भनाड
	(Assertion) र अर्कालाई कारण (Reason) भनिएको छ, प्रश्नमा दिइएको स्टेटमेण्ट
	बार निम्न कोडहरुको आधारमा ठीक उत्तर रोजन्होस्।
	भनाई (A): नेपालको व्यापार सन्तुलन (Trade balance) मा अचानक उतार चढाव
- 2	आउने गरेको छ र आ.व. २०६९/७० मा कुल गार्हस्थ उत्पादन (GDP)
	को एक तिहाइले व्यापार घाटा (Trade Deficit) हन प्रोको छ ।
	कारण (R): नेपाली रुपैया र भारतीय रुपैयाको विनिमय दर सन् १९९३ देखि १.६/१ मा
	^ स्थिर (Pegged) राखिएको छ ।
	(A) भनाई (A) र कारण (R) दुवै ठीक छन् साथै कारण (R) भनाई (A) को व्याख्या
	(Explanation) हो ।
	(B) भनाई (A) र कारण (R) दुवै ठीक छन् तर कारण (R) भनाई (A) को व्याख्या
k	(Explanation) होइन ।
	(C) भनाइ (A) ठीक छ तर तर कारण (R) गलत छ ।
	(D) भनाइ (A) गलत छ तर तर कारण (R) ठीक छ।
31.	नेपाल विश्व व्यापार संगठनको सदस्य कहिले भएको थियो ?
	(A) 24 March, 2004 (B) 23 April, 2004 (C) 11 October, 2003 (D) 18 August, 2003
	(C) 11 October, 2003 (D) 18 August, 2003
32.	पश्चीको थोजोन तह विनाश गर्ने गाना गुणा रूप से १
	(A) सल्फर डाई अक्साइड (B) कार्बनडाइअक्साइड (C) क्लोरोफ्लुरो कार्बन (D) कार्बनमोनोअक्साइड
	(C) क्लोरोफ्लुरो कार्बन (D) कार्बनमोनोअक्साइड
33.	र वर्ष के किया के जात कर जा किया जा की जा जा जा की जा जा जा की जा जा जा जा किया की जा जा जा जा किया की जा जा जा किया जा
	(A) 0.50° c (B) 0.08° c (C) 0.05° c (D) 0.04° c
34.	वि.सं. २०६८ की जनगणना अनुसार लेड्डिक अनुपात कति रहेको छ ?
	(A) 94.06 (B) 95.06 (C) 96.16 (D) 94.16

35.	सास्कृतिक सम्पदा सम्बन्धा संयुक्त राष्ट्र संधाय महासान्ध 1972 अनुसार सास्कृतिक
	सम्पदामा देहायको कुन पर्दछ ?
	(A) स्मारकहरु (B) भवनहरुका समूहहरु
	(C) स्मारक स्थलहरु (D) माथिका सबै
36.	समूह I र समूह II बाट उपयुक्त जोडा मिलाउने प्रयोजनार्थ तलको कोडबाट सही उत्तर
	छान्न्होस् ।
	समूह I समूह II
	a. UNESCO 1. 1983 AD
	b. ICIMOD-Nepal 2. 1946 AD
~	c. Forest Inspection Office - Nepal 3. 1971 AD
	d. Green peace 4. 1934 AD
	(A) a-2, b-1, c-4, d-3 (B) a-3, b-2, c-1, d-4
	(C) a-1, b-2, c-3, d-4 (D) a-4, b-2, c-1, d-3
37.	सही उत्तर छान्नुहोस् -
	दिगो विकासल <mark>ाई देहाय</mark> अनुसार व्याख्या गरिन्छ :
	(a) वातावरणमैत्री विकास
	(b) काम मुखी आर्थिक विकास
	(c) भविष्यपरक दृष्टिकोण
	(d) आर्थिक पुनर्वितरण
	(A) a) र b) सही छन् र अन्य गलत छन् (B) a) र c) सही छन् र अन्य गलत छन्
	(C) सबै सही छन (D) a) सही छ र अन्य गलत छन्
38.	तलका जोडा मिलाउनुहोस् र कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस :
	Match the Group I with Group II and choose the answer from the code.
	समूह I (संस्था) समूह II (स्थापित वर्ष)
7	a. नेपाल राष्ट्र बैंक 1. 2024 B.S.
	b. राष्ट्रिय विमा संस्थान 2. 2013 B.S.
	c. नागरिक लगानी कोष 3. 2047 B.S.
	d. रेडियो नेपाल , 4, 2007 B.S.
	(A) a-2, b-1, c-3, d-4 (B) a-3, b-2, c-4, d-1
	(C) a-4, b-3, c-2, d-1 (D) a-1, b-2, c-3, d-4
39	समूह I र समूह II को जोड़ा मिलाउनुहोस् र कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस्।
	समूह I समूह II
	a. वातावरण सम्बन्धी विश्व सम्मेलन 1. सन् १९८३
	b. विश्व वातावरण दिवस 2. सन् २००५
	c. क्योटो प्रोटोकल 3. रियो द जेनेरियो
	d. इसिमोड 4. जुन ४
	(A) a-3, b-4, c-2, d-1 (B) a-4, b-3, c-1, d-2
	(C) a-2, b-4, c-1, d-3 (D) a-1, b-4, c-3, d-2
40	
40	. सेरामिक्स देहायको कुन कार्यमा उपयोग गरिन्छ ?
40	. सेरामिक्स देहायको कुन कार्यमा उपयोग गरिन्छ ? (A) विजुलीको सामान बनाउन (B) नक्कली दाँत बनाउन (C) A र B दुवै प्रयोजनको लागि (D) A र B दुवै कार्यमा प्रयोग गरिँदैन